

Щаслива любов

Петро Рух

Словосполучення "нещасна любов" звучить для мене так само нісенітно, як "несолодкі солодощі" або "несмачна смакота". Бо я вважаю слова "любов" і "щастя" цілковитими синонімами.

Що означає, що я люблю людину? Це означає, що я щасливий від того, що вона є, щасливий насолоджуватися милуванням її якостями, які я в ній люблю, її вчинками, які мене в ній захоплюють, щасливий бачити її успіхи, здійснення її бажань, її радість, її щастя. Любов — це оце. Тож як любов може бути нещасливою? Любов — це суцільне, цілковите щастя.

І коли при мені хтось згадував оце безглузде словосполучення "нещасна любов", раніше я відразу питав:

— А можеш розказати мені про нещасну любов, бо я ніколи з нею не стикався.

І мені розповідали всілякі історії про абищо, яке чомусь називали любов'ю. Оце абищо було дуже нещасне. А про любов я взагалі в цих історіях не чув нічого. У найкращому випадку нещасну любов мені пояснювали так:

— Ну гаразд, коли ти любиш дівчину, захоплюєшся нею, милуєшся нею, хіба тобі не хочеться, щоб вона тебе теж полюбила і ви були разом?

— Хочу. Кожна людина хоче, щоб її любили.

— Ну ось, а вона тебе не любить і ви ніколи не будете разом — оце і є нещасна любов.

На що я завжди відповідав:

— Ні. Це просто нездійснення мого бажання, щоб вона мене полюбила, яке не робить мене нещасним, бо, якби нездійснення кожного з безлічі моїх бажань робило мене нещасним, я став би дуже нещасною людиною. Наприклад я хочу, щоб у мене був чудовий музикальний слух, але в мене його нема і в цьому житті точно не буде. І я не стаю від цього нещасним. Я щасливий тим, що в мене є, а є в мене дуже багато. А те, що чогось, чого я хочу, в мене нема, — це геть ніяка не проблема. Набагато більше в мене є, ніж нема. Якщо я люблю дівчину, я щасливий від того, що вона є, щасливий насолоджуватися милуванням її якостями, які я в ній люблю, її вчинками, які мене в ній захоплюють, щасливий бачити її успіхи, здійснення її бажань, її радість. Це дуже велике, дуже круте щастя. Щастя від того, що дівчина любить мене, не настільки велике і не настільки круте. Тож, якщо дівчина мене не любить, це не є проблемою. Це ніяк не робить мене менше щасливим і ніяк не робить менше щасливою мою любов.

Але що мене дивувало, то це те, що, хоча ніхто не довів мені, що любов буває нещасною, та я теж нікому не зміг довести, що любов нещасною не буває. Бо я описував іншим свій досвід, який не збігався з їхнім, а інші описували мені свій досвід, який не збігався з моїм. При чому досвід багатьох різних людей збігався один з одним, він не збігався лише з моїм. І це мене дивувало. "Невже я влаштований настільки по-

іншому, ніж інші люди?" — думав я. І коли переконався, що так, я припинив обговорювати з людьми будь-що, що я сприймав інакше, ніж вони. Згодом я цілком звик до того, що я не такий, як усі. І навіть знайшов у цьому велику перевагу: всі навколо здебільшого не дуже щасливі, а я — дуже-дуже щаслива людина. Якби було навпаки, ото була б біда. А так — все добре.

Якось у мене була літня відпустка, яку я спланував провести в мандрівці на моєму байку навколо Чорного моря за маршрутом: Україна, московія (транзитом якнайшвидше, бо вона мені ще тоді була огидна до нудоти), Грузія, Туреччина, Греція, Болгарія, Румунія, Україна. Мій план мандрівки був не жорсткий, бо мандрував я в пошуках пригод, для яких я допускав будь-які відхилення від запланованого маршруту (у межах розумного, звісно).

Проскочивши без зупинок південь чумного мордору, відтягнувшись на славу у моїх старих добрих друзів у Грузії, я насолоджувався казковими дивами Анатолійського півострова, найбільшим з яких є Каппадокія, коли в кемпінгу в Каппадокії зустрів групу земляків, які теж мандрували на байках. Це була збірна команда з різних куточків України, яку зібрав на свій мандрівний ретрит дуже цікавий хлопець з прізвиськом Сідгамуні, що одночасно був тренером айкідо, інструктором йоги і вчителем східної музики.

Поспілкувавшись з Сідгамуні та його групою, я захотів приєднатися до їхнього ретриту, програма якого мені дуже сподобалася, хоча я до того ніколи не займався ні айкідо, ні йогою, ні східною музикою, але до всього цього завжди ставився з великою повагою й цікавістю, а східну музику ще й обожнював слухати. Вирішальним фактором, спонукавшим мене продовжити мою відпустку разом з цією групою, була наявність у ній дівчини, в яку я з першого погляду закохався. Не рахуючи Сідгамуні, в групі було шість людей: п'ять хлопців і ця дівчина. Зі мною стало сім.

Дівчину звали Мирослава. Мешкала вона в Івано-Франківську. І була моєю колегою — філологинею, викладала українську мову та літературу в загальноосвітній школі (а я — викладач тюркської філології в Київському лінгвістичному університеті). У неї був майже такий самий байк, як і в мене. А це вже не абиякий збіг, бо досі я вважав себе найбільшим оригіналом з-поміж викладачів-мовознавців, через те що моїм транспортним засобом був байк.

У всьому іншому Мирослава мене значно перевершувала. По-перше, вона була неймовірно гарна. Неймовірно гарним у ній було все: кожна риса обличчя, кожна частина тіла, кожний її рух, кожна її усмішка, її голос, її міміка. По-друге, у неї було неперевершене почуття гумору. По-третє, вона була надзвичайно моторна, енергійна, життєрадісна, невтомна, мала потрясну фізичну форму, кубики преса на животі, ідеальну розтяжку і була найкращою серед учасників ретриту як в айкідо, так і в йогої та грі на флейті. Саме існування такої дівчини здавалося мені чарівним дивом, а можливість провести відпустку в її товаристві я сприйняв як найбільший подарунок, який я отримував колись від життя і Бога.

Бути свідком її існування, спостерігати її красу, милуватися всім, що і як вона

робила, стежити за її почуттями й думками, насолоджуватися її присутністю було найбільшим задоволенням, яке я колись мав. І це задоволення перевершувало будь-яке задоволення, про яке я був здатен мріяти. І все це щастя прийшло до мене так несподівано, так неочікувано!

Дуже швидко я помітив, що всі інші хлопці в команді, зокрема сам Сідгамуні, теж були закохані в Мирославу. І це мене не здивувало. Мене б здивувало, якби це було не так. Як будь-якому закоханому, мені б хотілося, щоб Мирослава теж мене полюбила, щоб ми з нею одружилися, мали дітей і онуків, але я прекрасно розумів, що я не маю якостей, необхідних для того, щоб бути її щастям. Навряд чи їй було б цікаво провести життя в товаристві такої звичайної людини, як я. Я міг лише захоплюватися її харизмою, її гумором, її красою, її всім, але сам не мав нічого такого, чим би в мені могла захоплюватися вона. Мені не було чого їй запропонувати. Тим більше, що просто тут і зараз до неї залицялося шість хлопців, кожен з яких був набагато кращим за мене, принаймні в айкідо, йозі та східній музиці. Тож свою солодку мрію про одруження з Мирославою я сховав на дальній полиці свого серця і не сподівався на її здійснення.

То була незабутня відпустка. Ми мандрували, зупиняючися в найцікавіших місцях, бачили найвідоміші дива і красоти світу, відвідували стародавні міста, гірські вершини з мальовничими краєвидами навколо, таємничі печери, купалися під водоспадами, в озерах, у чарівних джерелах, у Чорному, Мармуровому, Егейському і Середземному морях, але всі ці красоти мені здавалися лише оправою найкоштовнішого у світі діаманта — краси Мирослави, все це здавалося лише тлом у найшедевральнішій картині Творця, яка зображала Його найкращий витвір — цю чудову дівчину.

Частиною нашої щоденної програми були заняття айкідо, йогою та східною музикою. На цих заняттях я намагався робити все разом з іншими, але, звісно, якогось суттєвого успіху не мав. Але я його і не очікував. Мені просто було цікаво брати в цьому участь, а головне — бути свідком захопливих подій: Мирославиних яскравих успіхів у всьому, за що вона бралась. У неї все так чудово виходило, і це робило її такою щасливою, що у мене на очі час від часу наверталися сльози величезної радості за неї.

Але одного дня наш мандрівний ретрит закінчився, і ми повернулися в Україну. Мені й усім хлопцям хотілося якнайдовше бути з Мирославою, тож ми всією групою супроводжували її до Івано-Франківська. Коли ми всі доїхали з нею до її дома, я зрозумів, що це останні миті найкращого, найщасливішого епізоду мого життя. Я був дуже вдячний життю і Богові за цей епізод і думав, що нічого кращого і навіть подібного в моєму житті не буде, бо не може бути. Адже не може у світі існувати хтось, прекрасніший за Мирославу.

Потрібно було прощатися, і я подумав, що повинен на прощання сказати їй дещо, що їй варто на всяк випадок знати. У мене не було можливості опинитися з Мирославою наодинці, тож довелося сказати це при всіх:

— Прекрасна Мирославо! Я маю тобі повідомити на всяк випадок, що я тебе кохаю і що, якщо колись ти цього захочеш, я буду неймовірно радий присвятити своє життя

дбанню про твоє щастя, одружитися з тобою, мати з тобою дітей та онуків. Я прекрасно розумію, що у мене немає якостей, необхідних для того, щоб бути твоїм щастям. Навряд чи тобі може бути цікаво провести життя в товаристві такої звичайної людини, як я. Я не маю нічого такого, чим би ти в мені могла захоплюватися. Мені нема чого тобі запропонувати, крім моєї любові. Але це тобі готовий запропонувати кожен з нашої команди, наскільки я помітив. Тож імовірність того, що тобі може захотітися скористатися цією моєю пропозицією, на мій погляд, мізерна. Проте я вважаю, що ти маєш про неї знати. І ще я хочу, щоб ти знала, що я дуже щасливий, що ти існуєш. І я дуже люблю Бога за те, що ти існуєш, і дуже вдячний Йому за це.

Я сказав це просто, зі спокійним, умиротвореним, щасливим виразом обличчя, який був найкращим підтвердженням того, що слова "любов" і "щастя" є цілковитими синонімами. Хлопці були вражені моєю промовою. Вони ніяк такого від мене не очікували, бо, на відміну від них, я ні трохи не залицявся до Мирослави під час нашого мандрівного ретриту.

— Любий Андрію! — відповіла мені Мирослава. — Я приймаю твою пропозицію. Я теж тебе кохаю і хочу одружитися з тобою і мати з тобою дітей та онуків. У тебе є всі якості, необхідні для того, щоб бути моїм щастям. І мені буде дуже цікаво провести життя у твоєму товаристві. Перше і головне, чим я в тобі захоплююся, це твоє вміння любити. Я покохала тебе саме за нього. Хто любить, той люблений. Ця твоя самодостатня, щаслива любов, яка ні на що не претендує і через це ніколи не може стати нещасною, цей скарб, який ти мені запропонував, — найрідкісніша коштовність, яку мені не зміг до тебе запропонувати жоден чоловік. І я прагну прийняти цю коштовність від тебе і насолоджуватися нею все своє життя.